

Oguz han kelamy

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Oguz han kelamy Oguz han kelamy

Oguz han Şam ýurtlarynda bir ili urusséz-gowgasyz özüne birleşdirýär. Uly toý tutulýar, ol il Oguz atamyza kasam edýär. Ol mahal Oguz hanyň ýaşy ýüze golaýlan eken.

Il bolup Oguz hany ugratjak bolanlarynda iki agtygy baryp, garry atasyny atyna mündürýär. Ony synlap duran içi kitüwli bir kişi: »Oguz han diýilse, adyndan gorkup ýörüpdiris. Asyl ony atyna mündürmek üçinem iki adam gerek eken-ä, haýp» diýip ahmyr çekipdir. Oguz han onuň ýaramaz sözünü eşidipdir. Oguz han ol kişä bakyp şeýle diýipdir.

Atyma atarsa iki agtygym,
Agdarmaga lek-lek ýygyn gerekdir.
Lek-lek leşger,
lek-lek çerik gerekdir.
Ýagty jahan Ýaradanyň saçagy,
Bir saçak başyna sygan gerekdir,
Oguz hana dost-ýar, dogan gerekdir.
Hakyň sözün ýaýyp çykdyň jahana,
Bir Tañryň sözüne uýan gerekdir,
Ýaýyp çykdyň saçagym hem töwellam.
Maňa tawuşymy Tañrym beripdir,
Oguz han □
permany Allatagalaň.
Alnymda gurdum bar,
gutdur 1 gözlegi,
Arkamda halkym bar,
Asmanda Tañrym.
Gije-gündiz tagzym kyldym asmana,
Jahan halky kylýar Oguza tagzym!

Oguz han hindi ýurtlaryna aralaşyp, bir uly galanyň ýanynda

düşleýär. Oguz hanyň ilçileri Oguz hanyň namasyny alyp gala gidýär. Ertesi söweşden boýun gaçyran patyşa birnäçe wezir-wekili bilen il bolmaga gelýär. Oguz han olara ýeke-täk Tañry barada köp-köp gürrüň beripdir, söwüş edipdir. Gitjek mahaly ol patyşa:

□ Oguz han, seň güýjüň zor, men seniň bilen il bolýan. Ýöne men ol uç-gyraksyz asmandaky görünmeýän Tañryňa weli iman getirip biljek däl □ diýip, atyna münýär, nämedir bir zatdan tebil tapan aty patışany bijaý ýykypdyr. Patyşa küpür geplänini bilipdir. Oguz han şonda şeýle wesýet edipdir:

Ümürsin baglara seýrana çykyň,
Dumanly daglara seýrana çykyň,
Gül-gülzar düzлere çykyň seýrana.

Tañry göwnüñizi hoş etjek bolup,
Rehmet nurun ýazandyr ol meýdana.

Derýalarda,

çasly çeşme-çaýlarda

Asmandaky Tañryň didary bardyr.

Tañryny ýat bilseň,

Tañry-da ýatdyr,

Tañryny ýar bilseň,

Tañry-da ýardyr,

Tañryny daş bilseň, daşdadyr Tañry,

Ýakyn bilseň

mydam ýanyňdadyr ol!

Kalpdadyr, döwlement başdadyr Tañry,

Gaşyňda,

huşuňda

ýadyňdadyr oç!

Uruş bolsa,

döwüş bolsa,

ýow bolsa,

Hudaýym terk eýlär beýle ülkäni.

Hudaýyň gargsyşy □ uruş, açlykdyr,

Ýagşylykdyr,

Ýagşy işdir ýalkany!

Ynha, Ýaradanyň jümle-jahany,
Rysgally güýz, tomsy, gülgün bahary.
Malyňy bak,
ekiniň ek,
ýeriň dep,
Yhlas bilen gulluk kyl-da ýeriňe,
Rysgal-döwlet berýän haýyr işi et.
Ýagşy päl, ýagşy işe goýsaň sen gadyr,
Sen Tañrynyň ýanyndasyň,
Tañry seniň ýanyňdadyr!

Saparmyrat TÜRKMENBAŞY Goşgular